

КОМПАНЕЦЬ Наталія – старший викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», пр. Перемоги, 37, м. Київ, 03056, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5333-4333>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.14>

Бібліографічний опис статті: Компанець, Н. (2021) Можливості застосування інноваційних методик зі студентами – фізичними терапевтами. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*, 12 (44), 94–98, doi: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.14>

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК ЗІ СТУДЕНТАМИ – ФІЗИЧНИМИ ТЕРАПЕВТАМИ

Анотація. У цій статті висвітлено проблематику застосування інноваційних технологій у навчанні студентів, що здобувають знання зі спеціальності «Фізична терапія», що має на меті не звичайне здобуття певного рівня мовних навичок, а повноцінне їх інтегрування в життя студента і розширення меж його інтелектуального і особистісного пошуку. Таким чином, для конкретизації базису з цього питання надані визначення та якісна характеристика термінів «інноваційна освітня технологія» та «інтерактивне навчання», чітко описано структуру та охарактеризовано її складники. Окрім цього, в статті означено чітку залежність між сенсорним фізіологічно обґрунтованим сприйняттям і освоєнням студентом інформації та типом її вигляду, з огляду на максимально широкий спектр можливого навчального матеріалу – графічних матеріалів, схем, таблиць, відео та аудіодоріжок. Основними методами роботи, які використовувались у дослідженні, є аналіз, класифікація, узагальнення та систематизація науково-теоретичного матеріалу. Головною метою вивчення іноземної мови в закладах вищої освіти є засвоєння її як звичайного засобу комунікації та інтеграції її як апарату, що дає змогу розширити потенційні межі спеціаліста. Велику частку матеріалу цієї статті займає характеристика викладача, його ролі та призначення в сучасному світі. Одним з основних завдань вчителя як проміжної ланки між студентом і інформаційним простором є збереження та постійне підтримання рівня мотивації, пошук підходів для активного його залучення у процес. Також на прикладі інноваційного WebQuest методу, який орієнтований на пошук інформації, можна скласти чіткий алгоритм того, як має проходити заняття з максимально високим коефіцієнтом корисної дії, тобто створити для учнів середовище для повноцінного і всебічного розвитку їхніх компетенцій у навчанні іноземної мови.

Ключові слова: інноваційні технології, інтерактивні технології, іноземна мова, фізична терапія, інформаційно-комунікаційні технології.

КОМПАНЕЦЬ Nataliia – Senior Lecturer at the Department of English Language for Humanities, National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”, 37, Peremohy ave., Kyiv, 03056, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5333-4333>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.14>

To cite this article: **Kompanets, N.** (2021) *Mozhlyvosti zastosuvannia innovatsiinykh metodyk zi studentamy – fizychnymy terapevtamy* [Possibilities of application of innovative methods with students of physical therapists]. *Human Studies. Series of Pedagogy*, 12 (44), 94–98, doi: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.14>

POSSIBILITIES OF APPLICATION OF INNOVATIVE METHODS WITH STUDENTS OF PHYSICAL THERAPISTS

Summary. This article highlights the problems of using innovative technologies in teaching students who receive knowledge in the specialty “Physical therapy”. It aims not to simply acquire a certain level of language skills, but to fully integrate them into the student's life and expand

the boundaries of his intellectual and personal search. Thus, in order to concretize the basis of this issue, a definition and a qualitative description of the terms “innovative educational technology” and “interactive learning” are given, the structure is clearly described and its components are characterized. Besides, the article notes a clear relationship between sensory physiologically grounded perception and mastering of information by a student and the type of its type, manifesting it in the form of the widest possible range of educational material – graphic materials, diagrams, tables, video, and audio tracks. The main methods of work used in the study are the analysis, classification, generalization, and systematization of scientific and theoretical material. The main purpose of learning a foreign language in higher education is to master it as a convenient means of communication and its integration as a device that allows you to expand the potential boundaries of the specialist. Most of the material in this article is devoted to the characteristics of the teacher, his role, and purpose in the modern world. One of the main tasks of the teacher as an intermediate link between the student and the information space is the preservation and constant maintenance of the level of motivation, the search for approaches for his active involvement in the process. Also, using the example of the innovative WebQuest method, you can draw up an algorithm of how classes should be held with the highest possible efficiency, that is, how to create an environment for students for the full and comprehensive development of their competencies in teaching a foreign language.

Key words: *innovative technologies, interactive technologies, foreign language, physical therapy, information and communication technologies.*

Вступ. Питання технічного прогресу та реформування базових теоретичних засад педагогіки в Україні нині сягло свого піку. З огляду на збільшення загальної кількості ВНЗ приватного типу та введення в них європейських методик викладання, використання стандартного методу вже не є доцільним. Другим аспектом є те, що станом на сьогодні питання освіти студентів фізичних терапевтів є одним із головних у постановці для розвитку і раціонального функціонування галузі охорони здоров'я. Іншим аспектом є вивчення іноземної мови як засобу не тільки спілкування і розширення можливостей окремого студента, а й інтегрування її в освітній процес як ланки практичного навчання за спеціальністю з можливістю використання методів із-за кордону.

Аналіз останніх досліджень. Загалом питання інтерактивного викладання іноземної мови в майбутніх фахівців профілю «Фізична терапія» досліджено мало. Загалом проблематику інтерактивної освіти досліджували Т.В. Хасія, В.М. Лісовий, В.Д. Марковський, М. Кляп, В.М. Запорожан. Якщо розглядати напрям «Фізична терапія» як суміжний із медичною галуззю, то цю проблематику досліджували О.В. Дзекан, Ю.Ю. Трофіменко, Н.А. Гром, Л.В. Дудікова, І.І. Макодай.

Мета статті. Мета нашої статті – охарактеризувати роль і значення інноваційних методик викладання іноземних мов у студентів фізично-терапевтичного профілю, визначити найбільш ефективні методи та форми навчальної роботи зі спеціальності «Фізична терапія та ерготерапія».

Для досягнення цієї мети необхідно виконати низку завдань:

- розкрити сутність сучасної інноваційної технології навчання;
- проаналізувати фактори розвитку вищої освіти, що актуалізують інноваційні освітні процеси;
- охарактеризувати використання web-quest методу в іншомовній підготовці студентів.

Основними методами роботи, які використовувались у дослідженні, є аналіз, класифікація, узагальнення та систематизація науково-теоретичного матеріалу.

У 2021 році стає зрозуміло, що перебудова освітнього процесу з мінімізацією затраченого на нього часу стає неминучою. Також використання підручників минулих років не є актуальним, оскільки вони більш спрямовані на відточення теоретичних, а не практичних навичок. Крім того, пандемія чітко поставила питання: як ефективно та швидко надати компетенції майбутнім спеціалістам дистанційно, щоб якість учбового процесу не постраждала. Тому питання використання інноваційних технологій стоїть невимовно гостро (Михелькевич, 1998).

Інноваційні технології дають змогу урізноманітнювати процес сприйняття і обробки інформації, розширювати мотиваційну основу навчальної діяльності. Завдяки використанню мультимедійних засобів є унікальна можливість засвоїти великі об'єми інформації з подальшим аналізом і сортуванням за вибраними студентами категоріями. У разі використання цієї

технології пріоритетом стає переорієнтація навчального процесу викладача на студента, який несе свідому відповідальність за результат своєї пізнавальної діяльності. Це формує навички самостійного оволодіння інформацією (Запорожан, 2012).

Базуючись на останніх дослідженнях, в інноваційній освітній технології можна виділити такі складники:

1) сучасний зміст має на меті розвиток компетенцій, які напряму залежать від сучасної практики, що означає не стандартне засвоєння матеріалу за книжковим шаблоном, а оволодіння практичними навичками з чітко прописаними цілями на кожен етап навчання. Цей зміст з огляду на конкретність поставлених цілей має бути чітко структурований і представлений у вигляді мультимедійних навчальних матеріалів, доступ до яких надається за допомогою сучасних засобів комунікації;

2) сучасні методи навчання являють собою активні методи формування потенціалу навичок, заснованих на взаємодії студентів з максимально можливим зануренням у навчальний процес;

3) сучасна інфраструктура навчання та її складові частини (технологічна, інформаційна, комунікаційна та організаційна) дають змогу максимально ефективно використовувати переваги дистанційних форм навчання у ВНЗ (Лісовий & Марковський, 2012).

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності. Вона має конкретні та прогнозовані цілі. Одна з основних цілей – це збільшення продуктивності засвоєння знань шляхом створення комфортних умов навчання, що полягають у позитивному сприйнятті всіх аспектів навчального процесу, особливо у правильному самоствердженні себе як учня. Загалом у педагогіці виділяють три основні моделі навчання:

- 1) пасивна – студент є об'єктом, що отримує інформацію (візуально чи аудіально);
- 2) активна – студент є суб'єктом (творчі завдання, реферати);
- 3) інтерактивна, що полягає в рівноцінній роботі викладача та студента.

Інтерактивна модель навчання передбачає практичне відточення навичок, а саме: моделювання практичних ситуацій із можливістю позиціонування себе як рольового суб'єкта, так і стороннього глядача. Таким чином, викладач перестає бути домінуючою складовою частиною у процесі навчання, а можливість спілкування та розбирання складника ситуації призводить до активізації студента як суб'єкта навчального процесу та підвищення його вихідного потенціалу як майбутнього учасника суспільних відносин (Гуревич, 2013).

Структура заняття за інтерактивною методикою має складатися з п'яти основних елементів:

- 1) мотиваційний складник;
- 2) оголошення теми та отриманих навчальних результатів;
- 3) надання необхідної інформації з заданої теми;
- 4) центральна частина заняття – практична модель;
- 5) оцінювання результатів заняття (Михелькевич, 1998).

Приклад. Практичне заняття з англійської мови у студентів напряму «Фізична терапія»

1. Мотивація: отримання необхідних компетенцій для активного використання англійської мови (література, отримання подвійного диплома, стажування).

2. Тема: «Limb injuries». Результати: знання базової лексики, підготовлені теми доповіді.

3. Надання вузької лексики, особливості застосування МКХ та МКФ, відеоматеріал із цієї тематики.

4. Інтерактивні вправи: моделювання ситуації, один зі студентів – фізичний терапевт, інший – пацієнт.

5. Оцінювання: проведення тесту на знання лексики.

Застосування технічних засобів у вигляді інтерактивних дошок, комп'ютерів, проєкторів, тощо використовують для підвищення якості навчання та максимального розширення меж сприйняття студентом знань. Таким чином, студенти, що мають певну сенсорну направленість сприйняття інформації (візуали, аудіали та кінестетики), отримують її на одному рівні. Окрім цього, використання технічних засобів сумісно з новітніми технологіями («круглі столи», дебати, «мозковий штурм», ділові і рольові ігри, метод аналізу конкретних та практичних ситуацій (case study), фокус-групи) дозволяє значно розширити можливості їх застосування, тобто інтегрувати візуальну та аудіальну складову частини. За допомогою цих технологій розрив між теоретичним та практичним використанням навичок звужується. Також це допомагає студенту переборювати мовні бар'єри (Лісовий & Марковський, 2012).

Загалом стає зрозумілим, що впровадження у процес вивчення іноземних мов інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) спрямоване на збільшення продуктивності навчального процесу шляхом об'єднання інформатики, іноземної мови та предметних областей, що мають на меті збільшення потенціалу спеціаліста та його вартості на ринку праці. Оскільки однією з важливих компетенцій є як знання англійської мови, так і вміння працювати з технічними засобами, станом на сьогодні однією з провідних форм навчання є дистанційна. Вона передбачає застосування технічних засобів. Таким чином, використання ІКТ стає зручнішим та доступнішим, оскільки кожен з учасників освітнього процесу має комп'ютер (Федірко, 2017).

Викладач як джерело отримання інформації вже не є необхідним, оскільки мережа Інтернет надає доступ до ширшого об'єму знань. З огляду на це, велика частина за вимогами Болонського процесу в навчальних програмах іноземних мов надається на самостійну роботу студента. Таким чином, ІКТ дають змогу коригувати та надавати доступ до доцільних матеріалів та електронних навчальних ресурсів для самостійного опрацювання, що своєю чергою реалізує індивідуалізацію освітнього процесу для кожного студента (Михелькевич, 1998).

Останні дослідження свідчать, що використання інформаційних технологій у навчанні залежить від фізіологічних можливостей людини: у пам'яті залишається 25% почутого, 30% побаченого, 50% побаченого і почутого, 75% матеріалу, якщо студент бере участь у процесі навчання (Гуревич, 2013).

За допомогою ІКТ вирішуються такі завдання:

- 1) інтенсифікація учбового процесу;
- 2) підвищення комунікативних здібностей шляхом виконання спільних завдань (групові проекти, дискусії, «мозкові штурми»);
- 3) отримання об'єктивної оцінки власних знань.
- 4) підтримання ефективного зворотного зв'язку (Лісовий & Марковський, 2012).

Для розвитку слухового потенціалу студенти слухають спеціальні подкасти іноземною мовою, діалоги носіїв мови, виконують вправи відповідно до почутого. Крім того, використання комп'ютерів, дисків та презентацій, дає змогу розвивати, а згодом і тестувати всі 4 види комунікацій: читання, письмо, аудіювання і говоріння. Все це відбувається шляхом використання складених попередньо тестувальних програм на екзаменах (IELTS), де студенти проходять завдання одне за одним. Розмовна тема випадає випадковим варіантом, і є можливість записати мовлення студента для його подальшого розбору, опрацювання та оцінювання. За допомогою мультимедійної презентації викладач фокусує увагу студентів на головному, виділяє основні аспекти предмета, супроводжуючи показ поясненнями та візуальними зображеннями, стимулює до пізнавальної діяльності. Презентації дають змогу сконцентрувати увагу студента на основних елементах уроку, виділити структуру матеріалу, який вивчається, для кращого запам'ятовування та зв'язування матеріалу (Гуревич, 2013).

Розглянемо метод WebQuest як приклад інноваційних технологій у навчанні іноземної мови студентів. Аналіз науково-педагогічних джерел свідчить, що немає точного наукового визначення WebQuest методу. Одним із прикладів може бути «орієнтовна діяльність, де практично вся інформація береться з мережі Інтернет»; «сайт в Інтернеті, з яким працюють студенти, виконуючи те чи інше навчальне завдання»; «мініпроекти, засновані на пошуку інформації в Інтернеті» (Федірко, 2017).

Три фактори відрізняють освітній вебквест від простого пошуку інформації в Інтернеті:

- 1) постановка проблеми.
- 2) пошук інформації групою студентів, і кожен у групі має чітко визначену роль і робить внесок у розв'язання загальної проблеми.

3) розв'язання проблеми відбувається через досягнення згоди між усіма учасниками квесту.

У разі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням тематика вебквестів може бути різноманітною. Існують такі види завдань:

- 1) аналітична задача;
- 2) пошук і систематизація інформації;
- 3) творче завдання;
- 4) створення відеоролика чи фільму;
- 5) доповідь;

- 6) дослідження;
- 7) проєкт;
- 8) ревію;
- 9) обґрунтування точки зору (Гуревич, 2013).

Метод WebQuest для вивчення іноземної мови є ефективним у разі втілення його як творчого завдання наприкінці вивчення будь-якої теми. Одним із побічних завдань є виконання лексико-граматичних вправ на основі лексичного матеріалу, а для студентів із високим рівнем володіння іноземною мовою – покращення навичок роботи з Інтернет-джерелами. Використання Інтернет-ресурсів під час навчання іноземної мови дає змогу пришвидшити навчальний процес, сприяє формуванню навичок самостійної роботи студентів, розвиває аналітичне мислення та поглиблює знання іноземної мови (Федірко, 2017).

Висновки. Нині вивчення іноземної мови є питанням необхідності, особливо її практичної частини. У зв'язку з цим використання інноваційних освітніх технологій надає величезні можливості для підвищення ефективності процесу навчання. Головною метою вивчення іноземної мови у ВНЗ є засвоєння її як звичайного засобу комунікації та інтеграції її як апарату, що дає змогу розширити потенційні межі спеціаліста. Також доступність та швидке сприйняття матеріалу є вкрай можливим для студента як об'єкт не тільки навчального, а й загального інформаційного процесу. Таким чином, це дасть йому змогу не просто просіювати інформацію, а стане однією з ланок відтворення здобутих навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Інтерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. 309 с.
2. Лісовий В.М., Марковський В.Д. Використання новітніх технологій для особистісної підготовки студентів ХНМУ. *Матеріали Всеукр. навч. наук. конф.* Тернопіль, 2012. С. 45–47.
3. Михелькевич В. Справочник по педагогическим инновациям. Самара, 1998.
4. Запорожан В.М., Кресюн В.Й., Чернецька О.В. Узагальнення досвіду використання нових технологій для якісної підготовки майбутніх фахівців. *Матеріали Всеукр. навч. наук. конф.* Тернопіль, 2012. С. 26–30.
5. Федірко Н.О. Використання web-quest методу в іншомовній підготовці студентів. *Якість вищої освіти: сучасний стан та шляхи забезпечення* : матеріали Всеукр. наук.-метод. інтернет-конф. пед. працівників вищ. навч. закладів І-ІІ рівнів акредитації, м. Харків, 17–18 квіт. 2017 р. С. 292–294.
6. Хасія Т. Педагогические инновационные технологии в вузе. *Актуальные вопросы современной педагогики* : материалы междунар. науч. конф., м. Уфа, черв. 2011 р. С. 120–122.

REFERENCES

1. Hurevych R.S., Kademiia M.Yu., Shevchenko L.S. (2013) Interaktyvni tekhnolohii navchannia u vyshchomu pedahohichnomu navchalnomu zakladi: navchalnyi posibnyk [Interactive learning technologies in higher pedagogical educational institution: textbook], Vinnytsia, LLC firm "Planer" [in Ukrainian].
2. Lisovyi V.M., Markovskiy V.D. (2012) *Vykorystannia novitnikh tekhnolohii dlia osobystisnoi pidhotovky studentiv KhNMU* : materialy Vseukr. navch. nauk. konf. [The use of the latest technologies for personal training of students of KhNMU: materials All-Ukrainian. textbook Science. conf.], Ternopil, p. 45–47 [in Ukrainian].
3. Mihelkevich V. (1998) *Spravochnik po pedagogicheskim innovatsiyam* [Handbook of pedagogical innovations], Samara [in Russian].
4. Zaporozhan V.M., Kresiun V.I., Chernetska O.V. (2012) *Uzahalennia dosvidu vykorystannia novykh tekhnolohii dlia yakisnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv* : materialy Vseukr. navch. nauk. konf. [Generalization of experience in the use of new technologies for quality training of future professionals: materials All-Ukrainian. textbook Science. conf.], Ternopil, p. 26–30 [in Ukrainian].
5. Fedirko N.O. (2017) *Vykorystannia web-quest metodu v inshomovnii pidhotovtsi studentiv. Yakist vyshchoi osvity: suchasnyi stan ta shliakhy zabezpechennia* : materialy Vseukr. nauk.-metod. internet-konf. ped. pratsivnykiv vyshch. navch. zakladiv I-II rivniv akredytatsii [The use of web-quest method in foreign language training of students. Quality of higher education: current state and ways of providing : materials All-Ukrainian. scientific method internet conference ped. employees higher. textbook institutions of I–II levels of accreditation], Kharkiv, April 17–18, p. 292–294 [in Ukrainian].
6. Hasiya T. (2011) *Pedagogicheskie innovatsionnyie tehnologii v vuze. Aktualnyie voprosyi sovremennoy pedagogiki* : materialy mezhdunar. nach. konf. [Pedagogical innovative technologies in the university. Topical issues of modern pedagogy : materials of the international. scientific. con.], Ufa, p. 120–122 [in Russian].